

Hannu Arvio: «A Finlàndia un nen passa 12 hores assegut; aquí, 23»

Gemma Tramullas
Periodista

Pertany a la primera fornada de finlandesos sortits del sistema educatiu que des de fa anys ocupen els primers llocs de l'Informe PISA, que analitza el rendiment dels estudiants al món. Pel seu treball -és corresponsal de Radio Nova, professor de finès al Club Escandinau i distribuïdor del programa d'idiomes on line WordDive- viu a Barcelona i compensa les carències del nostre sistema educatiu a cop d'avió. Els seus fills de 7, 10 i 13 anys estan matriculats aquí i dos mesos a l'any van a classe a la gèlida Oulainen, al nord de Finlàndia.

-Vostès no van al col·le fins als 7 anys. ¿Què fan fins a aquella edat?

-Jo era a casa, sense gaires coses a fer ni activitats programades. És una infància bastant anàrquica.

-Aquí als 3 anys ja anem en fila.

-Un nen de 3 anys hauria d'estar corrent pel parc. Quan el meu fill en tenia 9, vaig comptar (amb els horaris a la mà) les hores que un nen passa assegut a Finlàndia i aquí: allà eren 12 hores i aquí, 23,5. Després del meu brevíssim estudi, vaig arribar a la conclusió que potser el fracàs escolar comença amb els nens que no poden passar 23 hores a la setmana asseguts.

-¿Què recorda de la seva escola?

-El pati. A l'hivern jugàvem al rei de la pila, que consisteix a enfilarse a un munt de neu i no deixar que els altres ocupin la teva posició. L'hora lectiva són 45 minuts i després n'hi ha 15 de pati. Aquest descans és vital per rendir més i només deixes de sortir al pati si la temperatura baixa dels 20 graus sota zero.

-I aquí ens queixem perquè els nens tenen massa esbarjo...

-Fliparien veient el poc temps que passen a l'aula a Finlàndia.

-¿Vostè a quina edat va aprendre a llegir?

-Als 8 anys, que aquí em faria un fracassat. A Finlàndia es respecta molt l'edat del nen. Si esperes que hagi madurat per poder adquirir certs coneixements, tot funciona molt millor i estalvies temps i diners.

-¿Podria posar un exemple?

-La meva filla de 10 anys va començar a estudiar anglès a Oulainen l'any passat. A Finlàndia es comença amb el primer idioma estranger als 9 anys i ella feia anglès des de P4. En quatre mesos, van igualar el seu nivell.

-I sense deures maratonians.

-És un disbarat posar tants deures. A més, ¿és culpa dels nens si els pares no els poden ajudar?

-Llavors, ¿no s'ha barallat mai amb els seus fills perquè conjuguin el pretèrit perfecte d'indicatiu del verb ser en català?

-Aquí donen massa teoria. Per comunicar-te necessites paraules, no el llibre verd aquest que hi ha a totes les cases de Catalunya.

-¿El Xuriguera?

-És important tenir-lo, però s'ha de saber utilitzar, si no mates les ganes d'aprendre. És com el manual del rentavaixel·la: se l'ha de fer servir en cas de dubte, no aprendre-se'l.

-¿Quina seria la seva escola ideal?

-El que jo busco per als meus fills és una escola que els doni eines per seguir aprenent més enllà de l'aula, que els permeti ser persones globals i bellugar-se en diverses cultures. I em temo que això no ho dóna l'escola d'aquí.

-¿No se li rebel·len els fills per haver d'estudiar en els dos sistemes?

-Són dues realitats diferents que assumeixen de forma natural. Aquí són com qualsevol altre nen: van anar a la guarderia i van començar l'escola als 3 anys. Aquest sistema té coses bones: se socialitza des de molt petits i s'inverteix en valors, per això la part humana és molt forta. Un finlandès no és tan adaptable socialment com un espanyol.

-Ah, una taca a l'expedient.

-No és un país perfecte -té problemes d'alcoholisme, de suïcidis...- però és molt autocrític. Si es detecta una onada de suïcidis es munta una campanya estatal per combatre'ls i es rebaixen a la meitat; aquí ni tan sols es consideraria competència de l'Administració. A Finlàndia això de culpar l'altre dels problemes es va deixar de fer als anys 90, però aquí segueixen posant excuses i això impedeix evolucionar.